

PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM PRZEJAWIAJĄCYM ZACHOWANIA AGRESYWNE

Podstawa Prawna:

- *USTAWA z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, 1234, 1586, 1672 i 2005)*
- *USTAWA z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465)*
- *USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. 2023 r. poz. 900, 1672, 1718 i 2005)*
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2023 r. poz. 1798)

Cele procedury:

- Poprawa i zwiększenie efektywności działań wychowawczych przedszkola w sytuacjach trudnych.
- Ustanowienie zasad reakcji na niepożądane zachowania.
- Zapewnienie bezpieczeństwa dzieci poprzez eliminowanie agresji jako potencjalnego zagrożenia.
- Opracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym dziecka wykazującego agresywne zachowania. Wspieranie rodziców i opiekunów (ważne jest, aby rodzice oraz opiekunowie otrzymywali wsparcie i narzędzia do radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi dziecka).
- Zrozumienie przyczyn zachowań agresywnych (zrozumienie czynników, które prowadzą do agresywnych reakcji u dziecka).

- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami (dziecko może potrzebować wsparcia w rozpoznawaniu, nazewnictwie i wyrażaniu swoich emocji w zdrowy sposób, aby uniknąć wybuchów agresji)

Agresywne zachowania u dzieci nie wynikają z ich złego charakteru, ale stanowią istotny komunikat dla rodziców i nauczycieli. Ich zadaniem jest zrozumienie tego sygnału i nauczanie dzieci sposobów konstruktywnego radzenia sobie z emocjami. Przykładowe zachowania agresywne dzieci w wieku przedszkolnym:

- agresja fizyczna np. bicie, szarpanie, kopanie
- agresja werbalna np. wyśmiewanie, przeklinanie
- agresja instrumentalna np. natychmiastowe żądanie zaspokojenia potrzeb
- agresja skierowana na siebie (autoagresja) np. bicie się, uderzanie głową o ścianę

Postępowanie w przypadku wystąpienia u dziecka zachowań agresywnych:

Nauczyciele, specjaliści, pomoce nauczyciela oraz pozostali pracownicy administracji i obsługi przedszkola zobowiązani są do przeciwstawiania się agresji ze strony dzieci. Podejmując interwencję wobec agresywnego dziecka, należy zadbać o swoje oraz wszystkich wychowanków bezpieczeństwo. Nauczyciel prosi o pomoc innego nauczyciela/innego pracownika przedszkola i wyznacza osobę do opieki nad grupą oraz osobę do sprawowania nadzoru nad agresywnym dzieckiem. Reakcja wobec agresywnego zachowania powinna być stanowcza, adekwatna do skali zagrożenia, okoliczności i wieku dziecka. Przekaz słowny powinien być prosty do zrozumienia. W celu zapewnienia bezpieczeństwa pozostałym dzieciom należy odizolować agresywne dziecko. Jeżeli wystąpi taka potrzeba nauczyciel wyprowadza agresywne dziecko z sali lub ogrodu, jednocześnie zapewnia pozostałym dzieciom opiekę. W sytuacji braku możliwości odizolowania dziecka agresywnego dopuszcza się wyprowadzenie pozostałych dzieci z sali zajęć, pod opieką osoby z kadry pedagogicznej/pomocy nauczyciela/pracownika obsługi.

7. W przypadku powtarzających się sytuacji, dyrektor wraz z nauczycielami przeprowadza rozmowę z rodzicami dziecka przejawiającego zachowania agresywne.
8. Rodzic jest zobowiązany do wypełniania zaleceń wynikających z diagnozy poradni psychologiczno-pedagogicznej, konsultacji specjalistycznych, współpracy z przedszkolem oraz regularnego przyjmowania przez dziecko leków w przypadku, gdy zostały zalecone.
9. W przypadku rażących zaniedbań rodziców lub ich niewydolności wychowawczej pedagog specjalny/ psycholog w porozumieniu z wychowawcą i dyrektorem przedszkola kieruje sprawę do sądu rodzinnego.

Działania profilaktyczne przedszkola, wskazania dla nauczycieli:

- Tworzenie atmosfery opartej na szacunku, empatii i współpracy.
- Ćwiczenie umiejętności społecznych np. organizowanie zajęć, podczas których dzieci uczą się radzenia sobie z emocjami, komunikacji werbalnej, rozwiązywania konfliktów i rozumienia perspektywy innych osób.
- Budowanie umiejętności bezpiecznej metody samoregulacji (ćwiczenie strategii radzenia sobie ze złością)
- Zapewnienie stałego nadzoru nad dziećmi w czasie zabaw i działań, aby zapobiec eskalacji sytuacji oraz natychmiastowe reagowanie w przypadku pojawienia się agresywnych zachowań.
- Wzmacnianie pożądanых zachowań (np. stosowanie pozytywnych wzmocnień)
- Współpraca z rodzicami (regularne rozmowy z rodzicami w celu omawiania zachowań dziecka, wymiany informacji i wspólnego działania w przypadku problematycznych sytuacji)
- Uczestnictwo w szkoleniach dotyczących radzenia sobie z agresją u dzieci oraz stosowania odpowiednich metod.
- Stworzenie miejsca umożliwiającej pozbycie się negatywnych emocji w akceptowalny sposób np. kącik złości.
- Ustalenie zasad i reguł oraz konsekwentne ich przestrzeganie.
- Współpraca oraz konsultacje z pedagogiem specjalnym oraz psychologiem.

Przykłady rozładowania dziecięcej złości:

1. Podjęcie przez nauczyciela próby wyciszenia dziecka poprzez rozmowę, odwrócenia uwagi, zaproszenie do kąpki złości , propozycja innej aktywności.
2. Jeżeli jest taka możliwość, wychowawca/pedagog/psycholog przeprowadza rozmowę z dzieckiem przejawiającym zachowania agresywne w celu opisanie zdarzenia. Odwołuje się do kodeksu grupowego w celu ustalenia poprawnego zachowania i stara się ustalić powód wystąpienia zachowania agresywnego u dziecka.
3. Jeżeli dziecko nie reaguje na polecenia słowne, a jego zachowania zagrażają bezpieczeństwu innych lub istnieje realne zagrożenie niszczenia mienia przedszkola/innego dziecka/nauczyciela, nauczyciel ma możliwość przytrzymania dziecka, w celu wyciszenia zachowania i zapewnienia bezpieczeństwa otoczenia.

Postępowanie po wystąpieniu zachowania trudnego:

1. Nauczyciel zawiadamia o zdarzeniu rodziców/ opiekunów dziecka oraz dyrekcję.
2. Fakt agresywnego zachowania dziecka powinien być odnotowany w zeszycie obserwacji oraz zgłoszony rodzicowi/ opiekunowi prawnemu.
3. W przypadku nasilonego (trwającego dłużej niż 20 minut) lub powtarzającego się wybuchu agresji należy poprosić rodziców/opiekunów prawnych o niezwłoczne zabranie dziecka z przedszkola.
4. W przypadku wystąpienia powtarzających się zachowań agresywnych ze strony dziecka, rodzic zobowiązany jest podpisać zgodę na przytrzymanie behawioralne dziecka (w sytuacjach, gdy zachowanie zagraża bezpieczeństwu lub zdrowiu dziecka, innych dzieci oraz osób dorosłych).
5. W przypadku wystąpienia powtarzających się czynów agresywnych ze strony dziecka, nauczyciel wychowawca powinien podjąć współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną i w porozumieniu z rodzicami skierować dziecko na diagnozę.
6. Jeżeli dziecko posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, rodzic zobowiązany jest do kontaktu z psychiatrą/neurologiem lub innym specjalistą opiekującym się dzieckiem w celu ustalenia powodu agresywnego zachowania oraz ustalenia skutecznej metody wyciszenia agresji dziecka.

- Kącik złości– miejsce, w którym dziecko może usiąść i wyciszyć się, kiedy odczuwa zdenerwowanie.
- Ćwiczenia oddechowe.
- Rozładowanie złości poprzez ruch np. wytupanie, taniec.
- Przelanie złości na kartkę.

Sposób realizacji procedury:

1. Zapoznanie nauczycieli i specjalistów z treścią procedury.
2. Zapoznanie rodziców z obowiązującą procedurą.

Tryb dokonywania zmian w procedurze:

1. Wszelkich zmian w opracowanej procedurze może dokonywać z własnej inicjatywy lub na wniosek rady pedagogicznej dyrektor placówki.
2. Wnioskodawcą zmian może być również rada rodziców.
3. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

Procedura weszła w życie zarządzeniem nr 5/2024 z dnia 14.03.2024

DYREKTOR
Przedszkola nr 37 im. J. Tuwima
w Rybniku
mgr Agata Szychowicz

.....

Imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego

Zgoda

Wyrażam zgodę na przytrzymanie behawioralne mojego syna/córki
w sytuacjach kiedy jego/jej zachowanie zagraża bezpieczeństwu i/lub zdrowiu jego/jej lub
innych dzieci/osób dorosłych.

.....

Data i podpis rodzica/opiekuna prawnego

